

Přechody a hranice / Hranice a přechody
Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2011](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2011](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 16. 12. 2011
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 16. 12. 2011

Přechody a hranice / Hranice a přechody

Základem veškerých skutečností je událostné dění, tj. dění jednotlivých událostí, majících své počátky, průběhy a konce (a tedy nejen navzájem souvislých, ale také a dokonce především nesouvislých, tj. nikoli zcela souvislých). Zdánlivý logický problém, jak mohou být nějaké události zároveň souvislé a nesouvislé, je uspokojivě řešen tím, že rozlišíme dva typy „reálných“ souvislostí (vedle souvislostí „logických“): jeden typ zakládá sjednocování, celkovost, druhý ji nezakládá, ale je umožňován a prostředkován reaktivitou. Nicméně ani zde nemůžeme trvat na nějakém zásadním, rigorózním odlišení ve smyslu oddělenosti pod dvě kategorie. Všude tam, kde jeden typ souvislostí zakládá celkovost, zakládá také (a zároveň) vydělenost od toho, co k celku nenáleží, což znamená zároveň, že zakládá a vymezuje hranice celku. Ty hranice nikdy nejsou nepřekročitelné, ale v jistých tolerancích mohou být překračovány, a to dvojím způsobem: jednak za pomoci a prostřednictvím akcí, které představují přechod zevnitř nějakého celku do jeho okolí. Součástí resp. Složkou akce je překračování hranic celku, a to ergo znamená také nejen vykročení, ale i zásah mimo celek, vně celku, avšak v jistém nepochybném smyslu i opouštění celku samého. A protože o celku (ani o akci) nemůžeme a nesmíme mluvit (a zejména myslet) zpředměťujícím způsobem, ale vždy vztaženě k „subjektu“ akcí i jimi zakládané a udržované (relativní) jednoty celku, je to subjekt sám, která je schopen nejen být aktivním, tj. vykonávat své aktivity, své akce, ale který je také schopen sám sebe v takových akcích v něčem málo, ale někdy i sebe celého opouštět, překračovat a dokonce v jisté (ek-statické) fázi reflexe „stát ze sebe ven“, „být mimo sebe“ (jinak by totiž vlastně nemohl být mocen ani skutečné akce).

(Písek, 111216-1.)